

ББК 86

Мал 18

Маліноўскі Яўген

Парусія: псіхалогія прысутнасці. — Баранавічы : Грамадскае аб'яднанне
“Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны”, 2007. — 260 с., іл.

ББК 86

© Грамадскае аб'яднанне

“Таварыства беларускай мовы

імя Францішка Скарыны” 2007

© Афармленне Уладзімір Гундар

Прыісці да сваёй веры

Прэмова

Шаноўнае спадарства! Вы трымаеце ў руках кнігу баранавіцкага грэка-каталіцкага святара айца Яўгена Маліноўскага “Парусія: псіхалогія прысутнасці”. Артыкулы з гэтае кнігі ўжо не так друкаваліся на старонках мясцовай газеты “Тэх-рэлігія”, і мелі вялікі водгук у грамадстве. Сябры і сяброўкі ўніяцкай парафіі вырашылі сабраць ў адзінае зборнік, каго напісанае настаяцелем баранавіцкага прыходу св. Мяды і Мятэда Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы, надрукаваць суцэльнай кнігай.

У мінулым стагоддзі ўніяцкі святар Леў Гарошка, які ў гады Другой сусветнай вайны кіраваў у Баранавічах медычнай школай, напісаў кнігу “Навука і рэлігія”. Аўтар абвргаў савецкія тэзісы аб шкоднасці рэлігіі, нясумяшчальнасці веры ў Бога і навукі, пераканаўча даказваў, што найбольшыя вучоныя ў аграмаднай большасці былі веруючымі людзьмі. Традыцыйны архімандрыта Льва Гарошкі жывуць і працягваюцца сённяшнімі ягонымі пасяцэжнікамі.

Кніга айца Яўгена Маліноўскага “Парусія: псіхалогія прысутнасці” – гэта першы вопыт псіхалогічнага абагульнення рэлігійнай і палітычнай практыкі. Хацеў бы адзначыць, што гэтую тэму сучасныя навукоўцы і святары дэліканта абыходзяць, “пераканаўча” спасылваючыся, што сапраўдная рэлігія па-за палітыкай. Пэўна яно так і ёсць у дэмакратычным грамадстве, але не ў нас. Трэба прызнаць мужнасць уніяцкага святара, які ў сваіх разважаннях пра Бога і існасць спалучае рэлігію і палітыку, псіхалогію і мастацтва. Праўда, айца Яўгена цікавіць не столькі сама палітыка, як правая свабода. І калі палітыка перашкаджае свабодзе, то трэба аб гэтым смела казаць. Але на такі крок сёння здольны не кожны чалавек.

Беларуская дзяржава Вялікае княства Літоўскае было прававой дзяржавай, у якой панавала воля і талерантнасць. Прыгонныя сяляне і стараверы сотнямі тысячаў беглі сюды з Расеі ад дэспатызму. Пераследаваныя на радзіме ардынс-

П.17. Выбары	78
П.18. Палітыка	81
П.19. Жэрабя кінута	85
П.20. Пост	88
П.21. Пасха	91
П.22. духоўнасць	93
П.23. Хараство	96
П.24. Быць	99
П.25. Тройца	102
П.26. Слава	105
П.27. Храм	108
П.28. Лішак	111
П.29. “Не хочу иметь ребенка...”	116
П.30. Радаснае ганенне	117
П.31. Вавілонская вежа тэлерэчаіснасці	123
П.32. Час асабістай прысутнасці	127
П.33. Выбранасць	131
П.34. Ад сектанцтва да еднасці	134
III	
ЭКЗІСТЭНЦЫЯЛЬНАСЦЬ	137
III.1. Успенне	138
III.2. Агэалагічная перспектыва ўзросту	142
III.3. Тэапсіхалагічная канфесійнасць асобы	150
III.4. Сямейная трылеза экумены	153
III.5. Прафесія маці	156
III.6. Прафесія: айцец	160
III.7. Сямейная парусія: “Сем хлябоў і дзве рыбы”	164
III.8. Вяртанне да сябе	169
III.9. Інтэралог	172
III.10. У сям’і не без нарцыса	176

III.11. Любоў не раздражняецца	180
III.12. Ружанец у псіхічным развіццё ідэнтыфікацыі	183
III.13. “Лебядзінае паляванне”	188
III.14. Містыка	189
III.15. Алтарна-педагагічны разважальнік	192
III.16. Педагагічныя прынцыпы асабістай свабоды	196
IV	
ІНТЭЛАКТУАЛЬНАЯ ПРОПАВЕДЗЬ	203
IV.1. Псіхалагістарычны сэнс Евангелля	204
IV.2. Час казання	206
IV.3. Вызваленне спаралізаванага	208
IV.4. “Хай будуць усе адно”	210
IV.5. Суд Божы	215
IV.6. Цуд Божы	218
IV.7. Навігацыя	221
IV.8. Экзарызм, альбо выгнанне дэманаў	224
IV.9. Перамяненне Гасподняе	226
IV.10. Pietas – Шанаванне	228
IV.11. Не судзі	230
IV.12. Багацце ад Бога	232
IV.13. “Камень, адкінуты будаўнікамі”	234
IV.14. Падвышэнне Пачэснага і Жыццядайнага Крыжа	236
IV.15. Казанне на свята Андрэя Першапакліканага	240
IV.16. Шлюбная вячэра	243
IV.17. Старое віно і новая ахвяра	245
POST-PARTOR* – СПАДКАЕМЦА	249
ГЛАСАРЫЙ	251
ЛІТАРАТУРА	253

IV.8. Экзарцизм, альбо выгнанне дэманаў

Аб цудзе выгнання дэманаў з юнака, апрача Мацвея, паведамляе Лука ў 9 раздзеле і Марк, таксама ў 9 раздзеле. У гэтым евангельскім зачыне мы бачым, як Ісус Хрыстос выкрывае ўжо не кніжнікаў і фарысеяў, але Сваіх вучняў, а разам з імі і нас, сучасных яго вучняў: “О пакаленне няверных ды распусных! Дакуль буду з вамі? Дакуль буду цярапець вас?” [Мц 17, 17].

Чаму так абураецца Ісус адносна духоўнага бяссілля сваіх вучняў? Таму, адказваюць святыя айцы Царквы, што недахоп энергічнай веры вучняў ставіў іх у адзін шэраг з астатнімі людзьмі. Так, багаслоў Бенгель заўважыў: “суровым выкрыццём вучні прылічваюцца да натоўпу” [55, с. 287].

Бацька хворага юнака меў у сабе веру і таму пытаў аб дапамозе: “Веру, Госпадзе, але дапамажы майму нявер’ю!” [Мк 9, 24]. Моцным і справядлівым выкрыццём Госпад супрацьстаў пасіўнай веры Сваіх вучняў веру актыўную, адважную, гарачую, нават няўрымсліваю – людзей, якія не належаць да сваім паходжанні да высокай юдэйскай рэлігійнай свядомасці. Таганцы, не выхаваныя на Законе Маісея, але і сведчанню ап. Паўла, “Не маючыя закона, па намеры свайго закона робяць, бо не маючы закона, яны самі сабе законе: яны паказваюць, што справа закона напэўна ў іх, аб чым сведчыць сумленне іх ды думкі іх, якія то абвінавачваюць, або апраўдваюць адна другую” [Рым 2, 14-16].

Так, Госпад патрабуе ад нас веры, але не цеплахалоднай, вонкавай, знешняй веры кніжнікаў і фарысеяў, Ён патрабуе ад нас сведчанняй, шчырай інай веры праўдзівага чалавека, даскідлага ў сваіх пачуццях і магчымасцях. На самай справе, што можа быць немагчымага для такога верніка?!

Калі вучні, якія не змаглі ацаліць юнака, запыталіся ў Навінаўніка, чаму яны не змаглі гэтага зрабіць, Ісус адказаў ім: “Прычыны нявер’я: калі б вы мелі веру з гарчычнага зерне ды казалі гэтай гары: перайдзі туды, дык яна пройдзе; і нічога не будзе немагчымага для вас” [Мк 17, 20].

Ці азначаў гэты выраз Госпада адсутнасць веры ў вучняў? Вядома ж не! Але, безумоўна, вера іх, як ужо было заўважана, з’яўлялася пасіўнай, змярцвела, утрыманскай. Нагадаем евангельскі зачын мінулага артыкула, які вызначае

нізкапрадуктыўны стан вучняў пры навіцэлле (хрыжэнні па вадзе), сэрца іх было “скамянёным” [Мк 6, 52].

Выкрыццё Госпадам духоўнага стану Сваіх вучняў – гэта, у першую чаргу, выкрыццё іх ад малодашша, але не дзеля самага выкрыцця – дзеля выпрабавання станоўчай веры, якая ў сваёй трываласці можа стаць жывой, якаснай, узрастаючай, як і верне, я б нават сказаў, эвалюцыйнай, г.зн. разгортваючай у рух часе і прасторы. Толькі такая – “зярністая” вера здольна прарасці веліч гэтай прасторы, паадаць іх колькасны паказчык за кошт якаснага патэнцыялу свайго магутнасці.

Вера, якая вымасаць гэтага патэнцыялу павялічваецца па меры пераадавання вернікамі сэнсаў, пачуццяў і учынкаў гэтага свету значэннямі Логасу, немнучыя сэнсы якога ажыццяўляюцца ў нашым быцці з неверагоднай сталасцю свайго складу. Пры дапамозе посту і малітвы, г.зн. бадзёрага становішча духу, гэты лагічны склад робіцца здольным не толькі ацаліць хворых, выганяць дэманаў, але перабудоўваць усё наваколле, увесць сусвет па новым прынцыпе і ўласцівай нагодзе Уладарства Нябеснага, са слоў Самага Уладара: “Вось, твару ўсё новае!” [Адкр 21, 5].

